

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Симеон Владимиров Тасев

Бургаски свободен университет, Център по юридически науки

относно: дисертационен труд за придобиване на научната степен „доктор на науките“ в Област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, Професионално направление 3.6. „Право“, Научна специалност „Трудово право и обществено осигуряване“

автор: доц. д-р Ивайло Иванов Стайков

тема: Неплатеният отпуск по чл. 160, ал. 1 от Кодекса на труда

основание: участие в научно жури, назначено със Заповед 3-РК-17/05.10.2022 г. на Ректора на Нов български университет

Обща характеристика на дисертационния труд

Предложението дисертационен труд от доц. д-р Ивайло Иванов Стайков на тема „Неплатеният отпуск по чл. 160, ал. 1 от Кодекса на труда“ е успешен опит за цялостно теоретично изследване на един от класическите отпуски в българското трудово право – неплатеният отпуск по чл. 160, ал. 1 от КТ.

Дисертационният труд е издаден като книга под същото заглавие през есента на 2016 г., която има 307 печатни страници. Структурата на съдържанието на труда включва увод, четири глави, заключение и библиография на използваната литература. Главите съдържат параграфи и точки, в които са обособени тематично въпроси, свързани с разглеждането на изследвания предмет. Библиографията на използваните в изследването източници включва 238 заглавия на български и чужд език.

По действащия Кодекс на труда от 1986 г. няма самостоятелно монографично изследване върху правната уредба на неплатения отпуск по чл. 160, ал. 1 от КТ, което обстоятелство определя неговата научна новост и оригиналност. Съдържанието на труда се характеризира с логичност и последователност на научния текст; извеждане и аргументация на авторовите тези; разкриване на проблематичните моменти и предлагане на законодателни разрешения чрез съответни промени. В дисертационния труд е представена немалка по обем съдебна практика, което допринася за неговото практическо значение. Използваните исторически и сравнителноправен методи на правоизследване обогатяват теоретичната значимост на изследването. Авторът използва способите за тълкуване в правото, както и логически способи за преодоляване на празноти в правото. Това

обстоятелство показва познаване на правната доктрина и авторовото умение за изграждане на научно обоснован анализ на действащата правна уредба. От гледна точка на теорията и практиката заслужават внимание и направените предложения de lege ferenda за бъдещо усъвършенстване на нормативната уредба в изследваната проблематика. Предложенията de lege ferenda в дисертационния труд говорят за умението на Ивайло Стайков за задълбочен научен анализ и разкриване на проблемите в правната уредба и нейното правоприлагане. Добро впечатление прави способността на автора да предложи конкретна редакция на съответната нова правна норма или за изменение на съществуваща, което е в полза на законодателя.

Оценка на научните и научноприложните резултати и оригиналност на дисертацията

1. Много съдържателен анализ се съдържа на с. 30 и сл. относно съотношението между трудово и служебно правоотношение, вкл. и обоснованата теза от автора за комплексно правоотношение, в което е включено трудово правоотношение, както и направения извод на с. 36 относно неплатения отпуск на държавния служител по едноименния закон.
2. В § 3 на глава втора са интересни и обосновани критичните бележки относно понятието „неплатен годишен отпуск“ (с. 60 и сл.).
3. Трябва да се приеме за правилно становището на автора, че неплатеният отпуск може да се разрешава в календарни или работни дни (с. 69-73).
4. В § 5 на глава втора основателно се поддържа, че „споразумението“ е актът, по силата на който възниква правото на неплатен отпуск по чл. 160, ал. 1 от КТ.
5. Оригинална и с научна новост е тезата за т. нар. трансформация на отпуска по чл. 160, ал. 1 от КТ в субективно право чрез споразумение между страните на трудовото правоотношение (целият § 6 на глава втора).
6. Обосновано и оригинално за правната теория е становището на автора за видовата принадлежност на правото на отпуск като субективно преобразуващо право (с. 111-116).
7. Приносен характер има анализирането на т. нар. от автора рефлексни (странични) правни последици при ползването на неплатен отпуск по чл. 160, ал. 1 от КТ, след като правната възможност се е превърната в субективно право (с. 117 и сл.).
8. Аргументирана е критиката по отношение на срещаното в литературата деление на отпуските на възмездни и безвъзмездни (целия § 11 от глава втора).
9. Като значителен научен принос следва да се отбележи и направената в заключението видова класификация на неплатения отпуск по действащото законодателство, въз основа на различни класификационни критерии.

10. Принос към правната теория и като препоръка към законодателя са и направените множество предложения *de lege ferenda* за усъвършенстване на трудовото и осигурителното законодателство, систематизирани по подходящ начин в заключението на дисертационния труд (с. 289-291).

Критични бележки и препоръки

1. Има известна разлика в съотношението между отделните глави на дисертацията – глава първа – 37 с.; глава втора – 142 с.; глава трета – 28 с.; глава четвърта – 69 с. При бъдеща преработка на научния труд глава втора може да се раздели и обособи в две глави със съответните тематични параграфи.
2. Последният абзац на с. 13 е излишен и при ново издание на дисертацията следва да отпадне.
3. В заглавието на глава четвърта думата „коментар“ да се замени с „анализ“, както и на много други места в изложението.
4. В заглавието на § 1 на глава първа думите „преглед на“ да се заличат, а на с. 29 думите „кратък преглед“ да се заменят с думите „кратък анализ“.
5. Относно анализа на допустимостта на договорноустановен неплатен отпуск (§ 7 на глава втора), с. 98, имам съмнения относно това дали е налице тълкуване по аргумент на по-силното основание.

Оценка на автореферата

В автореферата са представени предмета, целта и задачи на дисертационното изследване, както и неговата методология, нормативна, теоретическа и емпирическа основа. Описано е съдържанието на дисертацията по глави и параграфи. Предложена е справка за основните приноси и публикации по темата на научното изследване. Считам, че авторефератът представя пълно и коректно съдържанието и същността на дисертационния труд, като той е написан съобразно утвърдените изисквания в българската научна литература за обем и съдържание.

През годините по отделни въпроси от проблематиката на дисертационния труд са публикувани 15 научни студии и статии в научни списания и сборници от научни конференции.

Заключение

Въз основа на гореизложеното, представеният от доц. д-р Ивайло Иванов Стайков дисертационен труд отговаря на изискванията на чл. 12, ал. 4 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и чл. 37, ал. 1 от правилника за прилагането му – съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научноприложни проблеми, които съответстват на

съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката. Дисертационният труд безспорно показва, че доц. д-р Ивайло Стайков има задълбочени теоретични знания не само по трудово право, но и по гражданско материално и процесуално право. Авторът умее да изгражда обосновани теоретични конструкции, да прави аргументирани теоретични изводи и обобщения, както и да предлага оригинални научни тези в областта на правната наука.

Представеният дисертационен труд на тема „Неплатеният отпуск по чл. 160, ал. 1 от Кодекса на труда“ с автор доц. д-р Ивайло Иванов Стайков ми дават основание за неговата положителна оценка.

Считам, че докторантът Ивайло Иванов Стайков успешно публично ще защити дисертационния си труд и че всеки член на научното жури ще даде своята положителна оценка.

Изложено, участие в научно-технически конференции, организирана от Университета на Нова България

27 октомври 2022 г.

prof. д-р Симеон Тасев

Предложеното дисертационно-труд е защищено от доц. д-р Иванов Стайков на тема „Неплатеният отпуск по чл. 160, ал. 1 от Кодекса на труда“ със задачи за многостепенно изследване на един от класическите отпуски в българското Трудово право – неплатеният отпуск по чл. 160, ал. 1 от КТ.

Дисертационният труд е издаден като книга под тършкото заглавие „Неплатеният отпуск по чл. 160, ал. 1 от КТ“ с 387 печатни страници. Структурата на съдържанието-история включва введение, метод, материали, философие и библиография на използваната литература. Главите съдържат параграфи и тези, в които са обяснени тематично, възпроизвежданите разглеждането на изследвания предмет. Библиографията е използвана в разглеждането на изследвани предмета във вид на съпътстващи

По-действащи Кодекс на труда от 1986 г. никма самостоятелно-монографично изследване в рука от автора на неплатения отпуск по чл. 160, ал. 1 от КТ, която съответства съществено на неговата научна мяркот и оригиналност. Съдържанието на труда е характеризирано с логичност и последователност на научните тези, излождане и документация на авторския тези, разкриване на проблематичните моменти и прилагане на занесените раздражения чрез съответни проекти. В дисертационният труд е представена немалко по объем съдебна практика, която допринася за неговото практическо значение. Използваният исторически и съдебни материали, когато не са право-исследование обработват теоретичната значимост на изследваните. Авторът използва способите за тълкуване и превода, както и научният методи за преодоляване на прознати в право. Тези